

אזרחות

אזרחות, 1 יח"ל, 034103

שים לב!

השאלות במבחן יחוברו מהחומר המפורט להלן.

פירוט הנושאים מבוסס על חוזר המפמ"רים לאזרחות לשנת תשס"ט (על פי תכנית הלימודים באזרחות בחטיבה העליונה לבתי ספר יהודיים (כלליים ודתיים), ערביים ודרוזיים, מהדורה מעודכנת, ירושלים ה'תשס"ב).

שים לב: פירוט הנושאים אינו כולל הפניות לספרי הלימוד המאושרים, אלא לנושאים בלבד. יש להשלים תכנים שאינם מופיעים או אינם מעודכנים בספרי הלימוד, על פי תכנית הלימודים.

* הכרזת העצמאות

* מדינת ישראל – מדינה יהודית

- לאום ומדינת לאום
- מאפייניה של מדינת ישראל כמדינה יהודית

* מהי דמוקרטיה?

- הרעיון הדמוקרטי – חירות ושוויון ערכי יסוד בדמוקרטיה
- המדינה הדמוקרטית: הגדרות וגישות

* עקרונות המשטר הדמוקרטי

- עקרון שלטון העם
- עקרון הפלורליזם, סובלנות והסכמיות
- עקרון זכויות האדם והאזרח
- עקרון הגבלת השלטון
- הפרדת רשויות
- בחירות דמוקרטיות
- מנגנוני פיקוח וביקורת
- עקרון שלטון החוק במדינה דמוקרטית

* המשטר במדינת ישראל

- היסודות החוקתיים של מדינת ישראל
- הכרזת העצמאות: קביעת עקרונות היסוד
- חוקי היסוד
- החברה הישראלית – חברה רבת-שסעים
- השסע הלאומי
- המשטר ורשויות השלטון בישראל
- הרשות המחוקקת: הכנסת
- הרשות המבצעת: הממשלה

מבנה הבחינה

פרק ראשון – אירועים (14 נקודות)

יש לענות על שאלה אחת מבין שתיים (אירוע שיש בו שני צדדים).

פרק שני – שאלות ידע (40 נקודות)

יש לענות על ארבע שאלות מבין שבע שאלות:

על שלוש מבין חמש שאלות (שאלות ידע פשוטות) – לכל שאלה 9 נקודות,

ועל אחת מבין שתי שאלות (שאלות ידע מורכבות) – 13 נקודות.

פרק שלישי – טקסט (24 נקודות)

יש לבחור בקטע אחד מבין שניים, ולענות על שתיים מבין שלוש שאלות הקשורות אליו – לכל שאלה 12 נקודות.

פרק רביעי – אירועים (22 נקודות)

יש לענות על שתי שאלות מבין ארבע שאלות – לכל שאלה 11 נקודות.

אזרחות, 2 יח"ל, 034114

שים לב!

השאלות במבחן יחוברו מהחומר המפורט להלן.

פירוט הנושאים מבוסס על חוזר המפמ"רים לאזרחות לשנת תשס"ט (על פי תכנית הלימודים באזרחות בחטיבה העליונה לבתי ספר יהודיים (כלליים ודתיים), ערביים ודרוזיים, מהדורה מעודכנת, ירושלים ה'תשס"ב).

שים לב: פירוט הנושאים אינו כולל הפניות לספרי הלימוד המאושרים, אלא לנושאים בלבד. **יש להשלים תכנים שאינם מופיעים או אינם מעודכנים בספרי הלימוד, על פי תכנית הלימודים.**

א. הכרזת העצמאות

ב. מדינת ישראל כמדינה יהודית

- מאפייני זהות, לאומיות ומדינות לאום
- לאום ומדינת לאום
- מאפיינייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית
- הביטוי לאופי היהודי של המדינה בחקיקה

ג. מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של המשטר הדמוקרטי

- ערכי יסוד של הדמוקרטיה – חירות ושוויון, הרעיון הדמוקרטי
- גישות כלכליות-חברתיות
- עקרון שלטון העם
- סובלנות ופולרליזם
- זכויות האדם והאזרח
- זכויות טבעיות
- זכויות חברתיות
- עקרון הגבלת השלטון
- בחירות
- הפרדת רשויות
- אמצעי פיקוח וביקורת

ד. המשטר במדינת ישראל

- יסודות חוקתיים בישראל
- הרשות המחוקקת
- הרשות המבצעת
- תקשורת ופוליטיקה בישראל

שים לב: ראה המשך בעמוד הבא.

אשכול א' (לבתי הספר העבריים)

- השקפות וגישות לאופיה של מדינת ישראל
- מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות

אשכול ב' (לבתי הספר הערביים והדרוזיים)

- בחירות בישראל
- מפלגות בישראל

מבנה הבחינה

פרק ראשון – אירועים (14 נקודות)

יש לענות על שאלה אחת מבין שתיים (אירוע שיש בו שני צדדים).

פרק שני – שאלות ידע (40 נקודות)

יש לענות על ארבע שאלות מבין שבע שאלות:

על שלוש מבין חמש שאלות (שאלות ידע פשוטות) – לכל שאלה 9 נקודות,

ועל אחת מבין שתי שאלות (שאלות ידע מורכבות) – 13 נקודות.

פרק שלישי – טקסט (24 נקודות)

בפרק זה מופיעים שני קטעים. הנבחן יענה בק על שאלות הקשורות לקטע העוסק באשכול הנושאים שלמד.

יש לענות על שתיים מבין שלוש שאלות – לכל שאלה 12 נקודות.

פרק רביעי – אירועים (22 נקודות)

יש לענות על שתי שאלות מבין חמש שאלות – לכל שאלה 11 נקודות.

אזרחות, לעולים חדשים, 1 יח"ל, 913131

שים לב!

השאלות במבחן יחוברו מהחומר המפורט להלן.

פירוט הנושאים מבוסס על הספר **אזרחות – האתגר: פרקי אזרחות לחטיבה העליונה**, נ' נוה, הוצאת מט"ח, 2001, על פי תכניות הלימודים באזרחות לעולים חדשים לשנה"ל תשס"ט.

* **פרק שני:** המדינה הדמוקרטית (עמ' 17-26)

* **פרק שלישי:** חוקה וחוקי יסוד

רָק:

חוק וחוקה במשטר הדמוקרטי (עמ' 29)

הכנסת כרשות מחוקקת וכאספה מכוננת (עמ' 31-32)

* **פרק חמישי:** מאפיינייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית (עמ' 50-59, 62-65)

* **פרק שביעי:** שיטת הבחירות לכנסת בישראל (עמ' 78-79, 82-86)

* **פרק תשיעי:** הרשות המבצעת – הממשלה והשלטון המקומי

רָק:

השלטון המקומי (עמ' 116-120)

* **פרק עשירי:** הרשות השופטת

רָק:

מערכת המשפט בישראל – מבוא (עמ' 122-123)

מבנה הרשות השופטת בישראל (עמ' 127-131)

* **פרק אחד-עשר:** מנגנוני פיקוח וביקורת על השלטון

רָק:

פיקוח וביקורת על השלטון במשטר הדמוקרטי (עמ' 138-139)

המוסדות הפורמאליים לפיקוח וביקורת על מערכת השלטון בישראל (עמ' 140-145)

* **פרק שנים-עשר:** נשיא המדינה (עמ' 151-158)

הערה: בעמודי הספר, המפורטים במיקוד ובתכנית הלימודים, יש ללמוד גם את החומר שבמסגרות.

מבנה השאלון

בשאלון שני פרקים.

פרק ראשון (64 נקודות) – בפרק זה שלוש שאלות. הנבחן נדרש לענות על שתיים מן השאלות.

פרק שני (36 נקודות) – בפרק זה חמש שאלות. הנבחן נדרש לענות על שלוש מן השאלות.

שים לב: הנבחן בשאלון זה רשאי להשתמש במילון עברי-לועזי ובמילון לועזי-עברי.

אזרחות, לעולים חדשים, 2 יח"ל, 034202

שים לב!

השאלות במבחן יחוברו מהחומר המפורט להלן.

פירוט הנושאים מבוסס על הספר **אזרחות – האתגר: פרקי אזרחות לחטיבה העליונה**, נ' נוה, הוצאת מט"ח, 2001, על פי תכניות הלימודים באזרחות לעולים חדשים לשנה"ל תשס"ט.

* **פרק שני:** המדינה הדמוקרטית (עמ' 17-26)

* **פרק שלישי:** חוקה וחוקי יסוד

רָק:

חוק וחוקה במשטר הדמוקרטי (עמ' 29)

הכנסת כרשות מחוקקת וכאספה מכוננת (עמ' 31-32)

* **פרק חמישי:** מאפיינייה של מדינת ישראל כמדינה יהודית

רָק:

מדינת ישראל כמדינה יהודית (עמ' 52-59)

דת ומדינה בישראל: מדינה יהודית ודמוקרטית (עמ' 60-64)

* **פרק שישי:** המשטר הדמוקרטי בישראל (עמ' 67-76)

* **פרק שביעי:** שיטת הבחירות לכנסת בישראל (עמ' 77-90)

* **פרק תשיעי:** הרשות המבצעת – הממשלה והשלטון המקומי

רָק:

הממשלה – מהותה ומקומה במשטר בישראל (עמ' 108-115)

* **פרק עשירי:** הרשות השופטת (עמ' 121-136)

* **פרק אחד-עשר:** מנגנוני פיקוח וביקורת על השלטון

רָק:

פיקוח וביקורת על השלטון במשטר הדמוקרטי (עמ' 138-139)

המוסדות הפורמאליים לפיקוח וביקורת על מערכת השלטון בישראל (עמ' 140-145)

* **פרק שנים-עשר:** נשיא המדינה (עמ' 151-158)

הערה: בעמודי הספר, המפורטים במיקוד ובתכנית הלימודים, יש ללמוד גם את החומר שבמסגרות.

מבנה השאלון

בשאלון שני פרקים.

פרק ראשון (64 נקודות) – בפרק זה שלוש שאלות. הנבחן נדרש לענות על שתיים מן השאלות.

פרק שני (36 נקודות) – בפרק זה חמש שאלות. הנבחן נדרש לענות על שלוש מן השאלות.

שים לב: הנבחן בשאלון זה רשאי להשתמש במילון עברי-לועזי ובמילון לועזי-עברי.